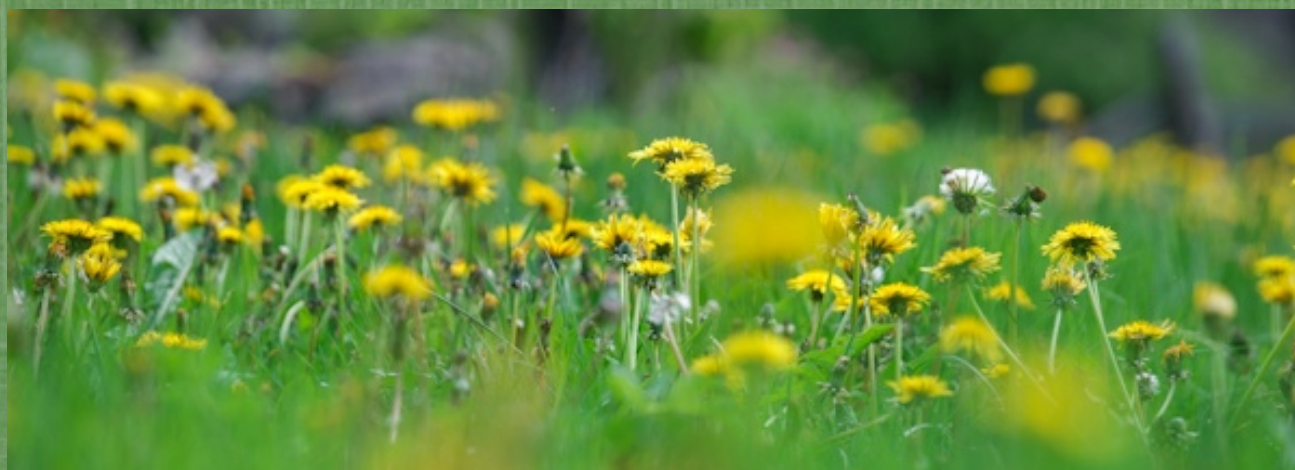

Voorwoord

Verbinden is het woord waaraan ik moet denken als ik dit voorwoord schrijf. Ik weet nog niet waarom, maar het voelt zo. Gek hè.

Het zal er wel om gaan, dat we als Natuurgroep steeds meer activiteiten organiseren en dat we daardoor steeds meer mensen binden met de voor ons interessante onderwerpen. En dat is leuk: interesses delen.

Voor het eerst in ons bestaan botsten de agenda's bij het organiseren van deze activiteiten. Het geeft wel aan dat we een heerlijk enthousiaste club mensen bij elkaar hebben die steeds weer met nieuwe ideeën komen. Jeugdig enthousiasme is aan het groeien en daar willen we zo graag iets mee, maar de sportclubs zitten ons een beetje in de weg. Het blijft ons bezig houden. Ook hier willen we de verbinding aangaan.

Politieke binding hebben we gezien bij het bezoek van de burgemeester aan het polderreservaat.

De ledenvergadering verbond ons met "onze buurman" Natuurmonumenten door een lezing over Haarzuilens gevolgd door een excursie. Een misschien vreemde binding is dat zowel de Natuurgroep als Natuurmonumenten een nieuwe voorzitter heeft. Natuurmonumenten wil de mens meer de natuur laten voelen, dat is wat de NGK al jaren doet: verbinden door activiteit.

Als je eens mee wilt met een inventarisatie, meldt dat dan gerust bij mij, dan neem ik de rol van verbindingsman op me.

Het sinds kort opengestelde voetveer over de Grote Heicop heeft een verbinding tot stand gebracht met het achterland. Je moet er eens gaan kijken, prachtig is het.

Ik hoop dat je door het lezen van deze nieuwsbrief je nog meer verbonden voelt met onze club.

Ben van der Horst

Met de boer de wei in.

Het begon met een mailtje van de Natuurgroep Kockengen.....

Bijzondere weidevogelexcursie op zaterdag 12 mei.

Beste leden en vrienden van de natuurgroep,

Ook dit jaar gaan we weer weidevogels kijken op de boerderij van Joop van Weerdenburg. We gaan met trekker en platte wagen het land in. Af en toe zal er gestopt worden om een nestje van dichtbij te bekijken. Het is volop genieten van de vele weidevogels die om ons heen vliegen. Veel kieviten zijn aan het broeden of hebben al jongen en ook de grutto's en tureluurs zijn druk in de weer met het maken van hun nesten en het leggen van eieren.

Deze excursie is op:

Zaterdag 12 mei op de boerderij van Joop van Weerdenburg aan de Ter Aase Zuwe nr. 4a te Nieuwer ter Aa. Aanvang 10.00 uur op de boerderij.

Joop doet al jaren intensief aan weidevogelbescherming en daardoor heeft zich daar een bijzonder rijke weidevogelpopulatie ontwikkeld. Joop zal ons uitgebreid vertellen over 'zijn' weidevogels.

Nou, dat hoeft je niet 2 keer tegen me te zeggen. Zo wil ik de zaterdag wel beginnen!

Met de fiets naar Kockengen en daar wachten op de rest van de fietsers.

Onderweg zie ik 2 Blauwborsten, een goed begin zou ik zeggen.

Bij de supermarkt in Kockengen loopt een Witte Kwikstaart.

Die gaat op de foto, omdat ik ze zo grappig vind.

Daarna met een elitair groepje (☺) samen fietsen naar Nieuwer Ter Aa. Nog best een stukje, met matig weer, gelukkig wordt het gaandeweg beter.

Gerard hoort een Bosrietzanger. Zien doen we hem niet (ook niet op de terugweg) en we zien nog net een eend wegvliegen, die Gerard herkent als een vrouw Zomertaling (als ik het goed onthouden heb)

We zijn precies om 10.00 uur bij de boer. Daar wachten de anderen, die met de auto zijn gekomen ons al op. De koffie is bruin!

Er komen er nog meer op de fiets, gelukkig op tijd.

Gerard legt uit hoe het werkt met het weidevogelvriendelijk boeren.

Je kunt diverse vormen kiezen: deels drassig, korte of langere periode niet maaien, etc. Het vormen mooie lappendekens op de kaart, die getoond wordt.

De boer, Joop van Weerdenburg, vertelt daarna alles over "zijn" weidevogels, zoals hoeveel het er waren in 2004 tot nu en dan van alle soorten. Kieviten, Grutto's, Tureluurs en Scholeksters. Top- en magere jaren, heel interessant.

Daarna gaan we met de kar het land op. Gelijk maar verder op, waar de weinigen, die er dit jaar zijn bij elkaar zitten. Bij elkaar maakt sterk!

Bij de Gruttonesten gaan we even de kar af.

zo mooi die eitjes..

goed verstopt in het gras.

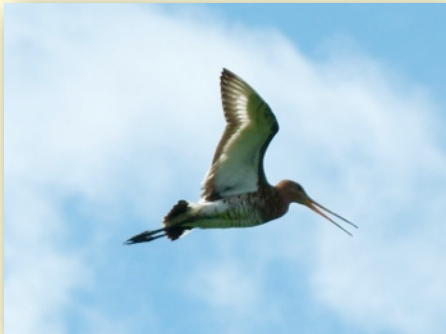
De ouders zijn waaks en laten goed horen dat ze er zijn. Ze vlogen je om de oren!
Even verderop zien we vele Tureluurs opvliegen. Bij de gemarkeerde locaties liggen de eitjes. "Zo liggen ze bij elkaar, met de puntige kanten naar het midden" De ouder is helaas door een predator om het leven gebracht en de eieren zijn koud en niet meer levensvatbaar.

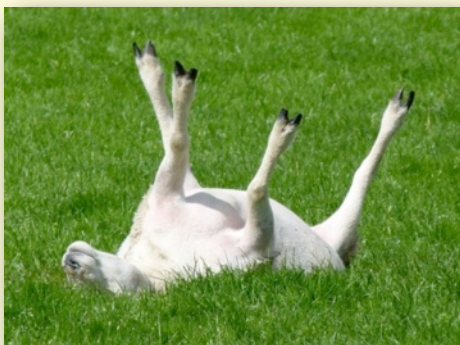
We genieten van het weer, de natuur en een prettig gelijk gestemd gezelschap.

Er is genoeg te zien en gelegenheid tot het maken van mooie plaatjes'.

Dan zien we ineens een schaap op de rug liggen. We gaan natuurlijk daar heen en redden het schaap uit de benarde positie.

Nr. 27 heeft bijgetekend (maar moet nog wel even bijkomen, poeh poeh.....)

We klimmen weer op de kar en gaan verder, genieten van de weidevogels
Zoals de Scholeksters

Zo zien hun eitjes eruit. Ze liggen niet afgedekt op het gras.

Het was een leuke ochtend!

We rijden terug naar de boerderij, het zit er al weer op.

In de schuur van de boerderij vliegen Boerenzwaluwen in en uit. Prachtig om te zien. Op de vraag of er ook Uilen in de omgeving zitten krijg ik van Joop als antwoord: Uilen? : Geen zwaluwen!. Dat is duidelijk.

We nemen afscheid en bedanken Joop van Weerdenburg hartelijk voor zijn rondleiding op zijn land. Het was heel leerzaam en informatief en natuurlijk lekker buiten zijn en GENIETEN.

Soorten Gezien (en/of gehoord) tijdens de fietstocht erheen en in de wei vanaf de trekker met kar:

Grutto, Tureluur, Kuifeend, Krakeend, Slobeend, Scholekster, Boerenzwaluw, Huismus, Gierzwaluw, Witte Kwikstaart, Buizerd, Grote Zilverreiger, Grote Canadese Gans, Zwarte Stern, Kievit, Kleine Mantelmeeuw, Visdief, Tjiftjaf, Bosrietzanger, Zomertaling. En nu vergeet ik er vast nog een paar..... Op weg naar huis hoor ik weer de Blauwborst en zie ik een mannetje Mandarijneend.

Maria van Antwerpen

De kerkuil van Kortrijk

Tekst: Theo van Schie, foto's: Winnie van Eck

Zondagmorgen 4 maart 2012 kwam er een melding binnen bij de Natuurgroep Kockengen van bewoners uit Kortrijk. Op de dam naast de tuin van de familie Korver zat een jonge uil, ze konden de vogels zo pakken en hadden hem in een doos gezet in de schuur. Wat te doen?

Een vreemde melding: een jonge uil begin maart en dan ook nog zo makkelijk te zien en te vangen en in het volle daglicht. Hier moest iets aan de hand zijn.

Aangekomen in Kortrijk bij de familie Korver troffen we een volwassen kerkuil in een kattenmand. De vogel lag voorover op de bodem van de mand, net dood, nog niet verstijfd.

Jammer van zo'n mooie vogel. De kerkuil was sterk vermagerd en waarschijnlijk helemaal uitgeput waardoor de vogel dit sterk afwijkende gedrag vertoonde. Normaal zijn kerkuilen alleen in de nacht actief en laten zich nooit in het daglicht zien. Het borstbeen stak ver vooruit en was goed te voelen. Een teken dat de kerkuil al langere tijd onvoldoende heeft kunnen eten en zijn vetreserve had verbruikt en dat nu ook de (borst-)spieren aan het interen waren. Mogelijk was de korte, maar felle winterperiode van afgelopen februari de oorzaak.

De dode kerkuil was nu wel heel goed van dichtbij te bekijken en fotograferen. De prachtige verenopbouw bij de kop, het kleurpatroon op de vleugels, de donszoom aan de slagpennen (waardoor de uilen geruisloos kunnen vliegen), het was allemaal heel goed te bekijken.

Ook de gehooringang (geen oorschelp) in de rand van de verenkraag om de ogen was goed te zien. Zie foto's.

En deze kerkuil was geringd! En dat bood mogelijkheden om meer te weten te komen over de herkomst van deze vogel.

Thuisgekomen het ringnummer en overige vindplaats gegevens ingevoerd via de website van het Vogeltrekstation in Arnhem.

Een dag later ontving ik de ringgegevens via de e-mail.

De kerkuil van Kortrijk was op 28 juni 2011 om 19.00 uur geringd als nestjong op de Schoonenburgweg in Nieuw-Lekkerland, door vogelringer Roel Meijer. In totaal had de vogel nog 249 dagen geleefd na het ringen. En was, hemelsbreed, op ca. 35 km vanaf de ringplaats teruggevonden.

Nieuw-Lekkerland ligt in de provincie Zuid-Holland, aan de zuidelijke oever van de Lek, tegenover Lekkerkerk.

In het terugmeldingsformulier stond ook het e-mail adres van de vogelringer, die heb ik geïnformeerd over de vondst en wat foto's gestuurd.

Binnen 3 uur kreeg ik al een reactie terug van Roel Meijer:

"Ontzettend bedankt voor de informatie die je gestuurd hebt. Bijna altijd krijg je de melding, maar kom je verder weinig te weten. Het blijft jammer dat hij of zij de eerste winter niet heeft overleefd.

Uiteraard zal ik de melding doorsturen aan de mensen van de kerkuilenwerkgroep en naar de betreffende boer. Ik zal jouw informatie erbij zetten. Ik weet zeker dat ze dat erg op prijs zullen stellen.

De kerkuil is, zoals je hebt gezien, geringd als nestjong. Hij zat in een nest van 4, waarvan hij veruit de kleinste was (vleugellengte bij het ringen 204 mm, de andere uiltjes maten 219, 230 en 232 mm). Mogelijk heeft hij dus een wat minder goede start gehad, heeft dat doorgewerkt en had hij te weinig conditie toen de winter inviel. Ik zal nog eens kijken of er nog foto's zijn gemaakt bij die ringessie, want ik herinner me niet meer precies of het ook qua conditie een achterblijvertje was. Het gebeurt wel meer dat één van de jongen flink wat kleiner is, maar dat hij toch flink in het vet zit. Kennelijk is het net wat oudere broertje/zusje er dan tussenuit gevallen of het betreffende ei niet uitgekomen. Levert het wat op dan hoor je nog van mij.

Met vriendelijke groet,

Roel Meijer "

En zo kwamen we dus nog iets meer te weten over de jeugd van 'de kerkuil van Kortrijk'.

Foto's Kerkuil

Er is weer volop activiteit van de Bruine Kiekendief rondom Kockengen, het lijkt er op dat we 2 broedgevallen hebben, waarschijnlijk 1 mannetje met 2 vrouwtjes. Dit wordt nog verder onderzocht

Jan van Wijk

Gereedschapsonderhoud - gedeelde smart is halve smart

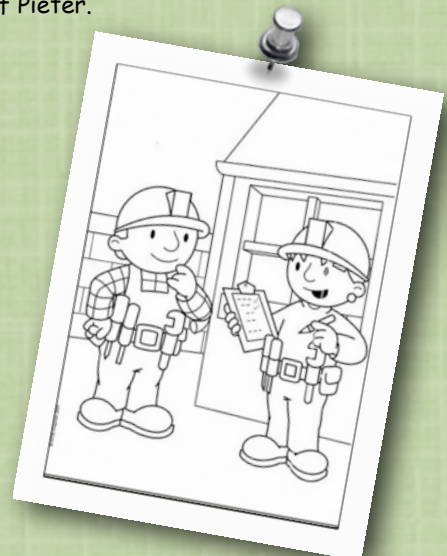
De afgelopen jaren voert de NGK steeds meer beheerswerkzaamheden uit in de mooie natuurlijke omgeving van Kockengen. Een gevolg daarvan is, dat we steeds meer gereedschap gebruiken en dit gereedschap moet natuurlijk ook in een goede conditie gehouden worden.

Paul Vlaanderen trekt daarbij (letterlijk) de kar en geeft aan dat het tijd is om de werklust wat te verdelen over wat meer mensen dan nu het geval is. Wie wil hierbij helpen? Het gaat om de volgende werkzaamheden:

- Gereedschap schoon maken
- Gereedschap controleren en vervangen
- De gereedschapskar opruimen

Hoe we de werkzaamheden verdelen en wanneer wie wat doet staat uiteraard nog open.

Aanmelden kan bij Paul, Ben en/ of Pieter.

Als lid van de Natuurgroep Kockengen geniet ik vaak. Het is echt geweldig om samen met andere natuurliefhebbers op vogelexcursie te gaan. Of bijzondere avondlezingen met prachtige beelden en verhalen mee te krijgen. Maar als je samen met je kinderen in bomen kunt klimmen, zagen en knippen en een groot vuur stoken... en daarmee ook de natuur nog eens helpt; dan is dat helemaal top! Waarom het werkdagen heten, begrijp ik nog steeds niet echt. Het leek me leuk om de sfeer van zo'n NGK-werkdag eens in een film te laten zien. Het zijn er twee geworden. 'Werken in de natuur' geeft een impressie van de dag waarbij boer Beukeboom zijn momentje pakt! Dat er echt aangepakt wordt, bewijst het filmpje 'Werkdag in 35 seconden' dat zo'n 5 uur samenvat. Veel plezier met het kijken! Met een groene groet, Robin Weijers

Filmpjes van Robin Weijers zijn hier te zien.

<http://vimeo.com/beelddbusiness/natuurgroepkockengen>

<http://vimeo.com/beelddbusiness/werkdagin35seconden>

Jaarverslag secretariaat 2011

**Natuurgroep Kockengen,
Maart 2012**

Algemeen

- De Natuurgroep bestond afgelopen jaar 37 jaar.
- Samenstelling bestuur:
Voorzitter: Fons van Haelst,
Secretaris: Ben van der Horst,
Penningmeester: Bram Paardenkooper,
Bestuursleden algemeen: Paul Vlaanderen,
Gerard van Zuylen, Theo van Schie en Pieter Hielema.
- Het vergaderritme is omhoog gegaan van eens in de zes weken naar één keer per maand.
- Het ledenbestand is opgeschoond. De leden zijn actief benaderd over hun lidmaatschap.
- De Natuurgroep Kockengen bestaat ultimo 2011 uit 92 leden. Er hebben zich dit jaar tien nieuwe leden aangemeld en 6 afgemeld
- Er waren 26 vrienden, waarvan 5 in 2011 aangemeld.

Nieuws en PR

- De NGK nieuwsbrief is drie keer verschenen. We krijgen steeds meer enthousiaste reacties op onze nieuwsbrief.
- De website natuurgroepkockengen.nl is sinds 2010 in de lucht en wordt tussen de 1500 en 2000 keer per maand bezocht. Via Twitter zijn er ruim 400 volgers, een deel is commercieel.
- Regelmatig zijn artikelen over de Natuurgroep in de plaatselijke pers gepubliceerd.
- Op de Jaarmarkt was de Natuurgroep Kockengen ook dit jaar aanwezig met een stand, met veel belangstellenden. De presentaties waren zeer in trek. Tevens konden "vrienden" zich inschrijven met het boek "Moerasvogels" als cadeau.
- RTV-Utrecht heeft twee keer een rapportage gemaakt (Natuurwerkdag, Roerdomp)
- Er is een interview geweest bij RTV-Stichtse Vecht
- De NGK heeft zich actief aangemeld bij de vrijwilligerscentrale Stichtse Vecht en heeft via die weg inmiddels twee nieuwe vrijwilligers gevonden.
 - René Betlem is toegevoegd aan het webbeheerteam
 - Bram Stam helpt bij de Catering
-

Educatie

- Op de ledenvergadering werd een lezing gehouden over de boerenzwaluw.
- Zes scholen zijn begeleid in het kader van boomfeestdag en andere landschapsonderhoudsdagen. Op de basisscholen is les gegeven. 175 leerlingen zijn actief geweest.
- Diverse excursies hebben plaatsgevonden.
 - Weidevogels
 - Polderreservaat (zwarte stern en orchideeën)
 - Vogelexcursie Texel
 - Nachtextcursie Hollandse kade (met nachtkijkers)
 - Oostvaardersplassen
- De winteravondlezing (3^e) "Noorse impressies" werd gegeven door Erwin van Laar.

Waarneming en inventarisaties

De resultaten staan op de website.

- Duizenden rietorchissen bloeiden in het polderreservaat.
- De essenziekte treedt helaas ook op in ons gebied.

- De nachtvlinder inventarisatie in Polderreservaat had gemiddeld zes deelnemers. Er zijn 86 soorten waargenomen op zeven avonden (2010: 71 op 5 avonden). Er zijn 40 andere soorten waargenomen als in 2010. Zie verslag op de website (nieuwsbrief).
- De Natuurgroep heeft deelgenomen aan de actie MUS (Meetnet Urbane Soorten).
- De broedvogels in de rietlanden en het Polderreservaat zijn voor de 10e keer geïnventariseerd. 42 soorten zijn waargenomen.
- De activiteiten van de werkgroep nestkasten is in 2011 stil komen te staan.
We zijn op zoek naar een coördinator en leden.
- Maandelijks is een ganzen- en zwanentelling en de watervogeltelling gedaan.
- Van de zwarte stern waren in het Polderreservaat 20 broedparen aanwezig met 17 jongen die uitvlogen.
- De ijsvogelwanden hebben dit jaar geen broedresultaat opgeleverd. De vogel is wel gezien.
- De roerdomp is als wintergast regelmatig gesignaleerd in de zuidelijke rietlanden
Melders van de Roerdomp op waarneming.nl zijn actief benaderd om de melding minder specifiek te maken.
Hierdoor komen er minder mensen op af waardoor minder verstoring.
- In het najaar is een verzamelplaats van boerenzwaluwen waargenomen nabij de A2 in Breukelen voor trek naar het zuiden (straks een filmimpressie)

Projecten

- Door de weidevogelgroep Breukelen/Kockengen is in het voorjaar een start bijeenkomst gehouden. Een coördinator wordt nog gezocht.
- SBB en NGK hebben een samenwerkingsovereenkomst. De samenwerking is naar volle tevredenheid.
- Meegedaan met NL-DOET (nationale vrijwilligersdag), daarbij werden nestkastjes voor de boerenzwaluw onder bruggen bevestigd.
- De NGK heeft een plan gemaakt voor het maaibeheer in het polderreservaat. Dit is volgens plan uitgevoerd.
- Een voorstel tot aanleg van een oeverzwaluwwand bij de A2 is door Rijkswaterstaat niet gehonoreerd.
- Medewerking is verleend aan het boekje thematische fietsroute in de Ronde Venen
- In het polderreservaat wordt een pomp geïnstalleerd om het waterpeil automatisch op de gewenste hoogte te houden.
- We hebben een bijdrage geleverd aan de inrichting van het retentiegebied.
- Om verstoring te voorkomen houden we ons in alle redelijkheid aan de volgende gedragscodes:
 - Natuurbeheer (opgesteld door boschap)
 - Natuurfotografie

Werkdagen:

- De organisatie van de werkdagen is geoptimaliseerd door het gebruik van een draaiboek.
- Er is een beheersplancommissie ingesteld, die de werkdagen voorbereidt.
- De opkomst op de reguliere werkdagen was goed (15 personen gemiddeld).

Jaar	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Aantal vrijwilligers	68	77	91	105	125	135
Aantal uren	268	277	388	396	473	597

- De eerste werkdag werd ondersteund door de Nationale Natuurwerkdag met veel PR.
Er waren 35 deelnemers op deze dag.
- Dit jaar heeft de NGK voor het eerst een actieve rol gespeeld bij het begeleiden van maatschappelijke stages. Er is deelgenomen aan een evenement om scholieren te interesseren en er zijn 5 scholieren (het maximale aantal) actief geweest bij werkdagen.
- Dit jaar is voor de derde keer één werkdag in augustus gehouden, waarbij deze keer boomopslag in de rietlanden van het polderreservaat is verwijderd.
- Door de vorstperiode is ook dit jaar veel riet gemaaid, zowel in de rietlanden noord als rietlanden zuid.
- Op elke werkdag proberen we een BHV-er aanwezig te hebben. Dit is in 2011 gelukt.
- Er wordt geen riet verbrand bij windkracht 4 of meer.
- Ter voorkoming verstoring vogels wordt riet niet later gemaaid dan 15 maart.
- Voor de kettingzagen wordt het milieuvriendelijke Aspen als brandstof gebruikt.

Diversen:

- Er is een koffiezetapparaat (60 kops) aan de NGK geschonken.
- Er is een nieuwe (lichte) boot gekocht.

Oproep:

We zoeken een nieuwe stalling voor de gereedschapskar.

•

De Gulden Boterbloem (*Ranunculus auriculus*)

door Paul Vlaanderen

De Gulden boterbloem is een onooglijk bloemetje met een mooie naam.

Het bloemetje is meestal niet volledig, de kroonbladen zijn namelijk vaak ten dele weinig ontwikkeld en daardoor niet zo mooi om te zien en bloeit in april en mei als eerste boterbloem. Terwijl hij bloeit, vergelen de onderste bladeren al.

De Gulden boterbloem is zeldzaam en komt op vochtige plaatsen en verschillende grondsoorten voor, namelijk op vochtige kleigrond en matig voedselarme rietlanden.

Zo vinden we de Gulden boterbloem op de landgoederen langs de Vecht én in de rietlanden en langs kwelplekken langs de dijken van Kockengen, bv. de voetbalkade.

Waarom vind ik van ± 11 verschillende boterbloemen in ons land de Gulden boterbloem zo'n bijzondere boterbloem? Gewoon omdat het een bijzonder eigenwijs plantje is dat als eerste boterbloem bloeit en daarmee het voorjaar aankondigt!

Burgemeester bezoekt het Polderreservaat.

Tekst: Theo van Schie

Woensdag 9 mei bezocht de burgemeester van Stichtse Vecht, mevr. M. van 't Veld, in het kader van haar tour langs de kleine kernen het dorp Kockengen.

In Kockengen werden o.a. een autoschadebedrijf op het bedrijventerrein Portengense brug, Abrona, camping het Hazenveld en de Kockengense molen bezocht.

En als sluitstuk stond het Polderreservaat op het programma.

Het hele gezelschap bestond uit burgemeester, 2 ambtenaren, 3 raadsleden en de organisatie vanuit Kockengen: Adrie de Lange en Wim Boele.

Aan de Natuurgroep Kockengen was gevraagd om iets over het Polderreservaat te vertellen, in 20 minuten.

Om 12.30 uur stipt arriveerde het busje met het gezelschap. Als eerste werd er in het kort iets verteld over de ontstaansgeschiedenis van het polderreservaat en de rol van de NGK daarbij.

We waren bij het tot stand komen van het Polderreservaat onze tijd eigenlijk al ver vooruit. Toevallig stond die morgen van 9 mei een stukje in Trouw over de 'nieuwe economie' (natuurontwikkeling langs de rivieren), iets wat ruim 30 jaar geleden al gebeurde in Kockengen. (een combinatie van winning van grond, natuurontwikkeling, recreatie en waterberging) Bij het informatiehuisje werd de aandacht gevestigd op de onlangs gehouden NL Doet dag en de samenwerking van de NGK met de gemeente bij het beheer van het Polderreservaat. En welke resultaten deze inspanningen hebben opgeleverd. Vanuit de groep kwamen vragen over de omvang van onze vereniging en de opkomst bij onze werkdagen en excursies.

Twee diersoorten die in het Polderreservaat voorkomen zijn in het bijzonder genoemd: de Noordse Woelmuis en de Zwarte sterns. Beide hebben er voor gezorgd dat het Polderreservaat tot ver over de gemeentegrenzen bekend is. Daarna wandelde de groep een stukje het polderreservaat in. En we hadden die dag enorm geluk, de zwarte sterns waren net massaal teruggekomen. Het was dan ook een fantastisch gezicht al die rondcirkelende zwarte sterns, het baltsgedrag op de vlotjes, etc. Door de telescoop was het allemaal prachtig te zien.

Dit onderwerp sloeg daardoor erg aan en er waren veel vragen over de broedvlotjes, het gedrag, de voedselkeuze, etc. En toen waren de 20 minuten al weer om.

Enthousiast liep men terug, ik hoorde al zeggen dat dit een mooi doel was voor een excursie met alle raadsleden.

Afsluitend ontving de burgemeester het boek 'Moerasvogels' als aandenken aan dit bezoek aan het Polderreservaat.

Een boek met prachtige aquarellen van vogels uit deze omgeving gemaakt door Hans Geuze, een van de initiatiefnemers van het polderreservaat.

Tot slot iedereen uitgenodigd om nog eens langs te komen bij een van onze excursies of andere activiteiten. In het bijzonder de aankomende midzomeravond wandeling door het Polderreservaat met speciale aandacht voor de zwarte sterns en de orchideeën.

Alle deelnemers waren verrast dat het Polderreservaat zo'n mooi gebied was zo vlak bij het dorp Kockengen.

Om 13.00 uur reed het busje weer weg van de parkeerplaats.

Haarzuilens, natuurlijk dichtbij.

Tekst: Theo van Schie, foto's: Jan van Wijk

Op onze Algemene Ledenvergadering van 30 maart 2012 werd een lezing gegeven over het landgoed Haarzuilens door Tim Kreetz van Natuurmonumenten. Een gebied, vlak bij Kockengen, waar de afgelopen jaren veel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden voor de natuur en recreatie, maar door velen nog niet opgemerkt. Reden dus om 'onze buurman' maar eens uit te nodigen om meer te vertellen over dit gebied. En aansluitend op deze lezing was het mogelijk om op zaterdag 19 april tijdens een fietsexcursie o.l.v. Tim het gebied beter te leren kennen.

Ruim 30 leden en belangstellende kregen op de ALV een boeiend verhaal te horen over de geschiedenis en alle ontwikkelingen in het landgoed Haarzuilens.

In 2000 verkocht de baron Thierry van Zuylen van Nijvelt van de Haar het landgoed aan Natuurmonumenten. Door deze verkoop werden het landgoed (400 ha) en het kasteel De Haar met kasteelpark (55 ha) van elkaar gescheiden, ieder met een eigen beheerder. Het landgoed wordt nu beheerd door Natuurmonumenten en de Stichting Kasteel De Haar zorgt voor het kasteel en kasteelpark. En heeft met de opbrengst van de verkoop het kasteel gerestaureerd.

Natuurmonumenten kocht het landgoed Haarzuilens met als idee de natuur dicht bij de mensen te brengen, een openbaar groengebied voor de inwoners van Utrecht Leidse Rijn en omstreken. Nu 12 jaar verder zijn de eerste gebieden ingericht en opengesteld voor het publiek. Zo ligt er nu een uitgebreid netwerk van wandel- en fietspaden om het gebied te verkennen.

Het landgoed Haarzuilens is het enige gebied van Natuurmonumenten, waar recreatie op de eerste plaats staat en de natuur eigenlijk ondergeschikt is. Toch probeert Natuurmonumenten binnen de recreatieve kaders een zo hoog mogelijk natuurwaarde te realiseren in het gebied. En niet zonder succes. Zo beginnen de extensief beheerde graslanden en akkers zich erg leuk te ontwikkelen en worden de eerste rode lijstsoorten weer waargenomen.

Nieuwsgierig geworden door deze lezing schreven 16 mensen zich in voor de fietsexcursie van 19 april door het gebied.

Zaterdag 19 april, een prachtige voorjaarsdag, troffen we Tim bij de parkeerplaats van Klein Limburg aan de noordzijde van het landgoed Haarzuilens.

In dit gebied liggen extensief beheerde graslanden, een eikenlaan en enkele bomengroepjes, de zg 'clumps'. Door het grasland zijn struipaden gemaakt. Het beheer is gericht op bloemrijke slootkanten en graslanden, er wordt geen kunstmest gebruikt en in de zomer grazen er Franse (vlees)koeien. Een gevarieerd gebied dat in de toekomst een verbinding krijgt met het parkbos, dat aan de andere zijde van de Rijndijk wordt ontwikkeld.

We fietsen verder richting het dorp Haarzuilens, net voor het dorp ligt rechts de boomgaard 'De Boswachter'. Natuurmonumenten heeft hier een hoogstamboomgaard aangelegd met oude fruitrassen. Door de boomgaard loopt een wandelroute langs informatieborden en diverse educatieve onderdelen, zoals een bijenstal.

Na de boomgaard gaan we net in het dorp naar links het nieuwe fietspad op richting de A2. Dit fietspad loopt door graslanden, langs de eendenkooi, het berkenbos zo naar de Haarrijnse Plas. Uiteindelijk komt het weer uit op de Thematerweg recht tegenover de Joostenlaan.

De graslanden in dit gebied zijn gedeeltelijk afgegraven en kennen een eigen waterbeheer. In de winter staan grote delen onder water, waardoor dit gebied bijzonder aantrekkelijk is voor allerlei steltlopers, eenden en andere watervogels. Volgens Tim heb je hier in de wintermaanden grote kans om watersnippen en ook bokjes (een kleine snippensoort) te zien.

Opvallend zijn hier de hoogteverschillen in het terrein, veroorzaakt door oude stroomruggen (kleiafzettingen). Tussen het dorp Haarzuilen en de graslanden tegen de A2 zit een hoogteverschil van ca. 2 meter.

Op een aantal graslanden is na het afgraven hooi uitgestrooid afkomstig van de bloemrijke hooilanden langs de Bijleveld. (zie Nieuwsbrief NGK najaar 2010)

En dit heeft verrassend snel resultaten opgeleverd, in de zomer kleuren deze graslanden al helemaal geel van de ratelaar die er nu al massaal groeit.

Halverwege de Joostenlaan bij de kruising met het Haarpad vertelt Tim ons meer over de akkers die Natuurmonumenten hier heeft ingericht.

Op de kleine akkers worden 'oude' gewassen ingezaaid zoals eenkoren (een tarwesoort), winterrogge, haver, vlas en luzerne. De vroegere bewoners van dit gebied verbouwden deze gewassen ook al. Dit gaat eeuwen terug. Met de aanleg van deze akkers brengt Natuurmonumenten een stukje cultuurhistorie terug in het landschap. Op deze historische akkers is ook weer plaats voor akkeronkruiden zoals de klapproos, bolderik en korenbloem.

Bij de oogst blijft ca. 10% van het graan staan voor de vogels en knaagdieren. En die hebben het gebied inmiddels ook weten te vinden. In de zomer broedt oa. de kwartel in dit gebied en in de nazomer komen roofvogels af op de grote aantallen muizen en kleine zangvogels die

weer aangetrokken worden door de graan- en onkruidzaden.

Aan de Parkweg bezoeken we tot slot een vleermuisbunker. Deze vleermuisbunker is ter compensatie gemaakt toen op deze locatie een grote loods voor de opslag van fruit werd gesloopt. In de loods bleek een zomerslaapplaats van Grootoorvleermuizen te zijn. In het gebied rond Haarzuilen leven maar liefst 9 vleermuissoorten waaronder de zeldzame Tweekleurige vleermuis.

Door de combinatie van oud bos, parkachtig landschap, lanen, water en kleinschalig agrarisch gebied is deze omgeving een paradijs voor vleermuizen.

Het is dan ook een kwestie van tijd dat de vleermuizen deze nieuwe slaapplaats zullen ontdekken en gaan gebruiken.

Bij de Eikenlaan bedanken we Tim voor zijn rondleiding en uitleg over het landgoed Haarzuilens. Wij fietsen met onze groep, via de koffie bij restaurant Kortjak, weer terug naar Kockengen. De meeste van ons hebben voor het eerst kennis gemaakt met dit nieuwe natuurgebied 'om de hoek', een gebied waar nu al veel te zien en te beleven valt.

Dat het gebied zeer gevarieerd is kunnen we ook zien aan de waargenomen vogelsoorten tijdens de fietsexcursie van 19 april 2012:

Tijftjaf
Graspieper
Spreeuw
Vink
Winterkoning
Zwartkop
Knobbelzwaan
Pimpelmees
Kauw
Houtduif
Boerenzwaluw
Gauwe gans
Kieviet
Scholekster
Putter
Fuut
Holenduif
Wilde eend
Nijlgans
Zwarte kraai
Merel
Groenling
Aalscholver
Ekster
Fazant
Zanglijst
Gaai
Torenvalk
Buizerd
Veldleeuwerik
Canadagans
Fitis
Tapuit
Tureluur
Groene specht
Koolmees
Ooievaar
Boomkruiper

Knobbelzwaan

Tapuit

Ooievaar

Groothoefblad

Nachtvinders in het Polderreservaat

Tekst: Theo van Schie

Dit jaar inventariseert de Natuurgroep Kockengen voor het derde jaar nachtvinders in het Polderreservaat Kockengen. Maandelijks, van april t/m oktober, worden de nachtvindersoorten gelokt met een speciale lamp en vanglaken en gedetermineerd.

En zo zijn er in de afgelopen twee jaar al 110 soorten nachtvinders in het Polderreservaat gevonden.

Er zijn heel veel soorten nachtvinders en in tegenstelling tot wat je zou verwachten zijn veel soorten prachtig getekend en zeer kleurrijk. De grootste (familie)groepen die op de inventarisatieavonden gezien worden zijn de uilen en de spanners. En in de zomermaanden zien we ook altijd de spectaculaire pijlstaartsoorten. En in de nacht worden we vaak ook allerlei andere insecten en vogels gezien en gehoord. Een interessante activiteit waar bij je nooit van te voren weet wat er te zien zal zijn en soms blijkt het verrassingen op te leveren.

Het voorjaar van 2012 kende een zeer koele start. Op de eerste avond in april was het nog zo koud dat er nog geen enkele nachtvlinder werd gezien.

De tweede avond in mei troffen we beter weer en gelijk ook een aantal mooie soorten.

De Hagedoornvlinder konden we dit jaar als eerste soort noteren, een prachtig geel nachtvlindertje.

Er kwam ook een kleine spanner op het vanglaken waarvan de determinatie niet zo eenvoudig was. Aan de hand van foto's is later vastgesteld dat het de Wederikdwergspanner was. Een zeldzame soort voor Nederland, die maar weinig in onze omgeving voorkomt!

Een leuke waarneming die nog maar weer eens aangeeft dat het Polderreservaat een bijzonder gebied is.

In totaal werden er op de avond in mei 10 soorten nachtvinders gevonden.

Wil je ook eens kennismaken met de nachtvinders in Polderreservaat? Kom dan langs op een van de komende inventarisatie avonden. Op vrijdagavond 8 juni, 6 juli, 10 augustus, 7 september en 12 oktober ben je van harte welkom. Met name op de warme zomeravonden in juni - augustus zijn er veel soorten te zien.

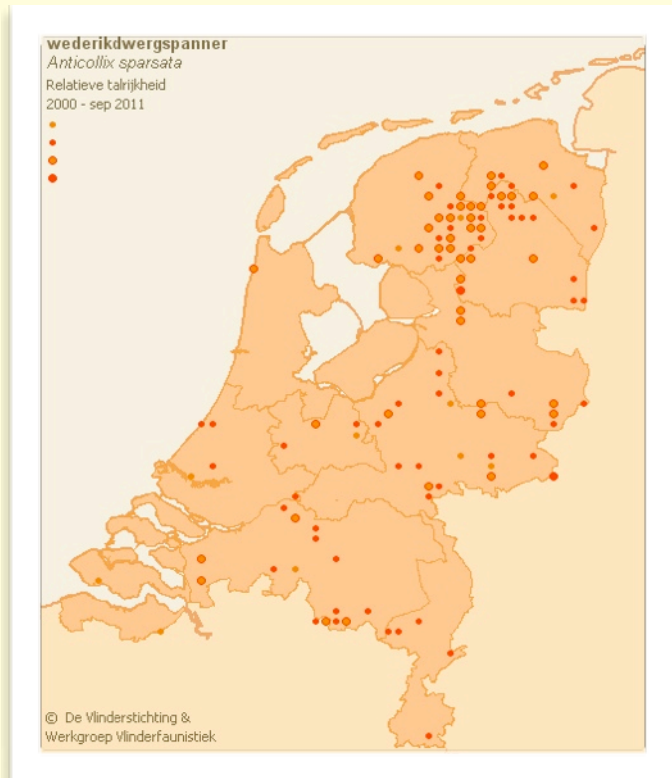
We inventariseren van 23.00 uur tot 02.00 uur, maar je kunt ook een deel van de avond bijwonen.

Graag vooraf via de e-mail aanmelden bij:

theo.van.schie@natuurgroepkockengen.nl

Na aanmelding ontvang je meer informatie over de

locatie, handige tips over spullen die je mee kunt nemen en kunnen we je ook informeren als de inventarisatie niet door gaat vanwege het weer.

Wederikdwergspanner

Pieter Hielema in actie

Pieter Hielema stelt zich voor als nieuwe voorzitter van de Natuurgroep Kockengen.

Tijdens de ALV van 30 maart jl. ben ik officieel voorzitter van de NGK geworden. Tijd voor een korte introductie voor diegenen, die mij nog niet kennen.

Al enige tijd zit ik de vergaderingen van onze Natuurgroep voor. De reden daarvoor is vooral een praktische. Binnen het bestuur kunnen wij bogen op een flinke hoeveelheid kennis over natuur in al zijn deelaspecten. Als jongste bediende van het stel ben ik ook onmiskenbaar degene met de minste bagage op dit gebied. Met mij in de rol van voorzitter kan de rest van het bestuur zich concentreren op de inhoud. Een verdeling die de afgelopen periode beviel en waarvan we hebben bedacht om deze een poosje voort te zetten.

Nou, leuk en wie is dan die jonge nieuwe voorzitter? Wat harde data: Van oorsprong Groninger ben ik, na een tussenstop in Rotterdam, in 2005 in Kockengen komen wonen. Inmiddels 40 jaar oud geniet ik samen met mijn zoon Kenzo (7) van het leven in het Groene Hart. Niet alleen de Natuur houdt mij bezig, maar ook de echte Hollandse zomersport Polsstokverspringen. Naast recreatief springer ben ik actief in diverse verenigingsbesturen. Mijn brood verdien ik als ZZP'er en word ik door woningcoöperaties in de omgeving ingehuurd voor management en ICT klussen.

Bij de Natuurgroep en in het bestuur hebben we vooral veel plezier en wordt er heel wat afgelachen. Ik ben blij dat ik mee mag doen.

VOORZITTER

Begroting 2011
Natuurgroep
Kockengen en
voortgang

Jaarrekening	Begroot	Werkelijk		Begroot	Werkelijk
Omschrijving	Bedrag		Omschrijving	Bedrag	
Rente	5,00	84,22	Secretariaatskosten	120,00	138,43
Diverse opbrengsten e.d.	100,00	726,90	Kosten beheer/onderhoud	1.500,00	1.865,69
Lidmaatschapsgelden 55	550,00	1.185,00	Overige kosten	255,00	574,08
Vrienden van NGK	520,00	370,00	Kosten PR/Jaarmarkt	100,00	262,95
Subsidies	1.225,00	1.705,75	Uitgaande donaties	80,00	57,50
Vogelcursus	875,00	980,00	Kosten nestkasten e.d.	100,00	-
Vergoedingen SBB	250,00	250,00	Kosten vogelcursus	100,00	73,50
Onkosten SBB	150,00	682,50	Reserveringen	270,00	
			Koop nieuwe roeiboot	1.150,00	-
			Positief saldo		3.012,22
Totaal	3.675,00	5.984,37	Totaal	3.675,00	5.984,37

Verslag jaarrekening 2011 Vereniging Natuurgroep Kockengen.

Jaarrekening sluit met een positief saldo van 3.102,22, wat geheel toegevoegd wordt aan de reserve.

Enkele bijzonderheden:

- > Voorgenomen was om ten laste van de reserve een nieuwe roeiboot aan te schaffen. Deze aanschaf heeft eerst in 2012 plaatsgevonden (1.444,00).
- > Er is aanzienlijk meer aan lidmaatschapsgelden ontvangen. Veel betalingen hebben betrekking op vorige jaren, in feite achterstallige lidmaatschapsgelden. Vanaf 2012 zal incasso plaatsvinden, wat het voor de leden gemakkelijker maakt en voor ons overigens natuurlijk ook.
- > Er is weer veel aandacht geschonken aan het declareren bij subsidiegevers e.a. Er zijn en blijven goede contacten met grondeigenaren zoals Staatsbosbeheer.

Rondje lopen in het Polderreservaat van Kockengen, 18-04-2012.

Nooit saai . Vooraan zoeken Merel en Zanglijster samen naar regenwormen , en die zitten er zo te zien zat. Op een stronk bezaaid met mos groeit Hondsdraf.

Terwijl ik een rondje door het reservaat loop in de hoop de Rietzanger te zien, zie ik zo'n 105 pullen bij de vele Grauwe ganzen. Het is een hele kindercrèche!

Als ik de Rietzanger wel gehoord heb, maar niet gezien, en 2 Rietgorzen vlak voor me langs het pad zie wegstuiven en daarna weer bij het de ingang van het pad sta, zie ik ineens bedrijvigheid: een auto, kruiwagen en 2 mannen die met van alles lijken te slepen.....Zou het zo ver zijn, gaan de vlotjes er in? Even er naar toe gelopen. Ja , ze zijn druk met de vlotjes, maar er moet nog veel gebeuren voor ze in het water worden gelegd. "Het is nog een heel werk, hoor!" De vlotjes met daaraan de steen worden klaar gelegd. Ik zal de heren niet langer storen , maar neem wel wat foto's.

Het komt ineens weer dichtbij: het feest rond de vlotjes en de Zwarte sterns.

Maria van Antwerpen
18-04-2012.

Boomfeestdag en de kinderen van het 't Kockenest Tekst en foto's Paul Vlaanderen

De kinderen van het 't Kockenest hebben op de Schutterkade 21 knotwilgen geknot.

De kinderen hebben enthousiast gewerkt en hadden grote moeite om op tijd te stoppen (12.00 uur). Onze dank gaat uit naar de 4 ouders, de 3 oud-gemeentewerkers en de 3 NGK-medewerkers, die de kinderen hebben begeleid. Tevens willen we de gemeente Stichtse Vecht bedanken voor de chocola, koek en het T-shirt alsmede Brenda Neal van het GLOP (Gemeentelijk Landschap Onderhoud Plan) die de afgelopen 3 weken de organisatie van de Boomfeestdag in de hele gemeente uitstekend heeft verzorgd. En hier het eindresultaat!

Op 21 juni is er weer de traditionele excursie in het polderreservaat. Voor meer informatie zie onze website www.natuurgroepkockengen.nl

Zie onder activiteiten.

Colofon

Voorzitter

Pieter Hielema, Purperreiger 11, tel. 0346 - 240211
pieter.hielema@natuurgroepkockengen.nl

Secretaris

Ben van der Horst, Zwanebloem 5, tel. 0346 - 241185,
ben.van.der.horst@natuurgroepkockengen.nl

Penningmeester

Bram Paardenkooper, Wagendijk 39, tel. 0346 - 241872,
bram.paardenkooper@natuurgroepkockengen.nl

Algemeen Bestuurslid

Theo van Schie, Kon. Julianaweg 7, tel. 0346 - 241060
theo.van.schie@natuurgroepkockengen.nl

Paul Vlaanderen, Pr. Bernhardweg 11, tel. 0346 - 241617
paul.vlaanderen@natuurgroepkockengen.nl

Gerard van Zuylen, Heicop 7, tel. 0346 - 576147
gerard.van.zuylen@natuurgroepkockengen.nl

NGK blad

Jan van Wijk, Purperreiger 72, tel. 0346 242663
jan.vanwijk@jvw-fotografie.nl

Mensen,

Vanavond 29 mei zag ik het programma Springwatch op BBC 2.

Vorig jaar ontdekt, geweldig natuurprogramma.

Vanavond is deel 3 geweest, er komen er nog 8.

BBC 2 van 21 - 22 uur.

Prachtige webcam beelden, enthousiaste presentatie.

Er is ook gelijknamige website.

Ik wil jullie niet op de bank voor de buis krijgen, maar dit is echt boeiend, inspirerend, maar pas op, ook verslavend.

groet,

Theo

Contributie van de Natuur Groep Kockengen bedraagt € 10,00 per jaar. Dit bedrag elk jaar voor 30 november overboeken op **bankrekening 94.95.06.079** tnv: Ver. Natuurgroep Kockengen.

